

JAARPLAN JOB 2022-2023

inhoud

3

VOORWOORD

4

HET BESTUUR

9

ESSENTIE JOB

10

BETAALBAAR MBO

13

BETER
BURGERSCHAPS
ONDERWIJS

15

WELZIJN VAN DE
STUDENT

20

MBO'ERS ZIJN
STUDENTEN

23

MEDEZEGGENSCHAP

26

EN NATUURLIJK...

28

STANDPUNTEN

**Jongeren Organisatie
Beroepsonderwijs (JOB)**

Drieharingstraat 6, 3511 BJ Utrecht
www.jobmbo.nl
info@jobmbo.nl

VOORWOORD

Beste Student

Op 24 juni zijn wij officieel ingesteld als bestuur 2022-2023. In de eerste maanden van ons bestuursjaar zijn wij druk bezig geweest met het schrijven van het jaarplan. Hierbij hebben wij goed naar onze leden geluisterd en de input verwerkt.

Sinds 2020 heten mbo'ers officieel studenten. Ongeveer 2 jaar later worden wij nog steeds niet altijd behandeld als volwaardige student. Ook kampen wij nog steeds met slecht burgerschapsonderwijs, hoge schoolkosten, mentale problemen en een ongelijkwaardige positie in de medezeggenschap van mbo-studenten. Sinds 1999 komt JOBmbo al op voor alle mbo-studenten, en veel van deze onderwerpen komen altijd terug. Maar we weten ook dat we voor verandering kunnen zorgen: zo heeft JOBmbo er (mede) voor gezorgd dat studenten toelatingsrecht hebben, dat er wettelijke regels zijn rondom de facilitering van studentenraden en dat er een verplichte terugkoopregeling op elke school moet zijn. Dat geeft ons vertrouwen dat wij als bestuur een steentje kunnen bijdragen om ervoor te zorgen dat ook andere problemen niet elk jaar blijven terugkomen.

Dit jaar gaan wij ons focussen op vijf hoofdonderwerpen: betaalbaar mbo, beter burgerschap, mentaal welzijn, medezeggenschap en mbo'ers zijn studenten. Onder deze hoofdonderwerpen zijn ideeën en signalen van onze achterban en uit eigen ervaringen omgezet naar concrete plannen. Deze onderwerpen staan dicht bij ons hart en zijn allemaal punten waarop JOBmbo effectief kan strijden namens alle mbo-studenten. De overheid heeft toegezegd dat mbo-studenten gelijkwaardig zijn aan hbo- en wo-studenten. Wij gaan ervoor zorgen dat we dit ook waarmaken. In dit jaarplan vertellen wij hoe we dit willen bereiken.

Bij het lezen van het jaarplan is het belangrijk dat er door jullie als achterban kritisch naar gekeken wordt. Zonder onze achterban kunnen wij de mbo-studenten namelijk niet goed vertegenwoordigen.

Als je vragen, opmerkingen of ideeën hebt, kom vooral naar ons toe!

JELMER BECKER

**IS DE VOORZITTER BIJ JONGEREN
ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ
STUDEERT BOUWKUNDE BIJ
MBO UTRECHT.**

PORTEFEUILLES

**POLITIEK
BESTUURLIJK OVERLEG
MBO'ERS ZIJN STUDENTEN
ONDERWIJSKWALITEIT**

JUSTIN KERSSEBOOM

IS DE VICEVOORZITTER BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ STUDEERT SOCIALWORK BIJ HET HOORNBEECK COLLEGE IN GOUDA.

PORTEFEUILLES

**PASSEND EN TOEGANKELIJK
ONDERWIJS
CORONA
POLITIEK
STAGEDISCRIMINATIE**

HANS DEKKER

IS ALGEMEEN BESTUURSLID BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ DOET DE OPLEIDING ACCOUNTMANAGEMENT OP HET HOORNBEECK COLLEGE.

PORTEFEUILLES

**BURGERSCHAP, LOB EN CULTUUR
STAGES
MEDEZEGGENSCHAP**

IVAR NOORDHOEK

**IS DE SECRETARIS BIJ JONGEREN
ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ
STUDEERT MEDIAMANAGEMENT AAN HET
GRAFISCH LYCEUM ROTTERDAM.**

PORTEFEUILLES

**MBO'ERS ZIJN STUDENTEN
COMMUNICATIE**

MILAN SAFY

IS DE PENNINGMEESTER BIJ JONGEREN ORGANISATIE BEROEPSONDERWIJS. HIJ VOLGT DE OPLEIDING JURIDISCH ADMINISTRATIEF DIENSTVERLENER BIJ HET GRAAFSCHAP COLLEGE IN DOETINCHEM.

PORTEFEUILLES

**SCHOOLKOSTEN
INTERNATIONALISERING
EXAMINERING**

ESSENTIE VAN JOB

JOBmbo is dé landelijke jongerenorganisatie die mbo-studenten een stem geeft in het onderwijs, de politiek en de media. Door studenten te wijzen op hun rechten en de stem van studenten te laten horen richting media en politiek geven wij studenten handvatten om daadwerkelijk invloed uit te oefenen op hun opleiding, school en stage. JOBmbo staat met één been in de praktijk en één been in het beleid, waardoor we een goed beeld hebben van knelpunten en mogelijke oplossingen. Naast dat de achterban van JOBmbo uit studentenraden van verschillende scholen bestaat, bestaat ook het JOB bestuur uit 5 studenten van mbo-scholen uit heel Nederland.

Behalve belangen behartigen zorgt JOBmbo er ook voor dat er informatie wordt ingewonnen door projecten uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan is de JOB monitor, die dit jaar door ruim 220.000 mbo studenten werd ingevuld. Naast de landelijke monitor heeft JOBmbo ook een adviesraad die ons gevraagd en ongevraagd feedback en advies geven. Ook halen we informatie op door gastlessen te geven aan Entree, niveau 2 en BBL-studenten.

JOBmbo streeft ernaar om met zijn bezigheden medezeggenschap, onderwijskwaliteit en toegankelijk onderwijs te kunnen bevorderen. Om dat vorm te kunnen geven is het perspectief van de student onmisbaar. Volgens JOBmbo is die essentieel in onderwijsbeleid.

BETAALBAAR MBO

Wat is het probleem volgens JOBmbo?

Net als vorig bestuursjaar wil JOBmbo dat mbo-studenten niet te veel schoolkosten maken. Het is belangrijk om kritisch te zijn op de schoolkosten die studenten moeten maken. JOBmbo vindt dat er weinig concreet wordt gemaakt, ondanks dat er al jaren aan dit thema wordt gewerkt. Voor veel studenten is er nog veel onduidelijkheid over bijvoorbeeld het MBO Studentenfonds, de terugkoopregeling, de vrijwillige bijdrage, koppelverkoop en toeslagen. JOBmbo vindt het belangrijk dat het mbo financieel toegankelijk is voor alle studenten en dat er duidelijke informatievoorziening voor studenten is.

Ook in de recent uitgekomen JOB-monitor (2022) zijn verschillende knelpunten rondom schoolkosten naar voren gekomen. Zo heeft 41% van de studenten aangegeven nooit tot bijna nooit hun aangeschafte leermiddelen te gebruiken, een terugkerend probleem in het mbo. Daarnaast blijkt dat één op de drie studenten negatief is over de informatie die zij van hun school krijgen over de hoogte van hun schoolkosten. Ook dit is ten opzichte van 2020 onveranderd gebleven.

Wat wordt er al gedaan?

JOBmbo zit samen met de MBO Raad in een Taskforce Schoolkosten. In deze Taskforce worden de knelpunten rondom schoolkosten (zoals de terugkoopregeling) met elkaar besproken en wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht. Er is voor gekozen om deze samenwerking ook dit studiejaar voort te zetten.

Met de MBO Raad en het ministerie van OCW is er ook gewerkt aan een nieuwe brochure over schoolkosten in het mbo. Deze brochure is gebaseerd op het Servicedocument Schoolkosten uit 2018, waarin duidelijk werd welke kosten de school betaalt en welke kosten de student. In de brochure worden de regels duidelijker en uitgebreider uitgelegd.

Vorig studiejaar stond de terugkoopregeling centraal. Sinds vorig jaar zijn scholen verplicht om een terugkoopregeling voor ongebruikte leermiddelen te hebben. Aangezien er veel klachten bij JOBmbo binnenkwamen en er een Maandelijks Overleg was georganiseerd met studentenraden, heeft JOBmbo een onderzoek gedaan naar de terugkoopregeling onder scholen. Er werd gekeken of scholen informatie van de terugkoopregeling op hun (externe) website hebben staan en of er uitgelegd werd wanneer een leermiddel ongebruikt was. Omdat duidelijk werd dat dit bij veel scholen nog niet het geval was, hebben veel scholen hun website aangepast. Toch is er nog steeds veel onduidelijkheid over de definitie van ongebruikte leermiddelen en de bekendheid van de regeling onder studenten.

Tenslotte heeft het vorige JOB-bestuur voor de zomervakantie een panelonderzoek uitgezet onder mbo-studenten over ongebruikte schoolboeken en koppelverkoop. De resultaten worden door het nieuwe JOB-bestuur verwerkt en gedeeld.

Waar richt JOBmbo zich dit jaar op?

Allereerst wil JOBmbo duidelijkheid over de vrijwillige bijdrage. Naast dat JOBmbo haar achterban wil raadplegen hoe het precies geregeld is met de vrijwillige bijdrage op de mbo-scholen in Nederland, willen we dat er aan het begin van het volgende studiejaar (2023-2024) duidelijke regelgeving is over de vrijwillige bijdrage in het mbo. JOBmbo gaat zich daarnaast richten op een definitie van ongebruikte leermiddelen, zodat ook voor studenten duidelijk is wanneer zij hun leermiddelen terug kunnen sturen. Veel scholen hebben nog geen concrete en realistische definitie van ongebruikte leermiddelen.

Afgelopen jaar heeft JOBmbo gemerkt dat er vanuit mbo-studenten veel vragen komen over vergoedingen en toeslagen waar zij mogelijk recht op hebben, bijvoorbeeld een aanvullende beurs. JOBmbo wil zich daarom dit jaar richten op een duidelijke informatievoorziening over toeslagen voor mbo-studenten.

Naast ongebruikte leermiddelen, merkt JOBmbo dat veel studenten tegen koppelverkoop aanlopen. Er is sprake van koppelverkoop wanneer de verkoop van een bepaald product afhankelijk is van de koop van een ander product. Koppelverkoop kan dus zorgen voor onnodige kosten. JOBmbo gaat met met verschillende partners in gesprek om te kijken hoe we koppelverkoop tegen kunnen gaan.

Tenslotte vindt JOBmbo dat alle mbo-studenten die stage lopen recht hebben op een passende stagevergoeding (onkostenvergoeding). JOBmbo wil hiervoor blijven lobbyen.

JOB voert dit studiejaar de volgende acties uit:

- We gaan onderzoeken wat een passende definitie van ongebruikte leermiddelen is volgens studenten.
- We blijven samen met de MBO Raad in de Taskforce Schoolkosten. We blijven dan ook casussen en knelpunten wat betreft schoolkosten met elkaar bespreken.
- We raadplegen studentenraden om te kijken hoe het op dit moment geregeld is met de vrijwillige bijdrage op mbo-scholen in Nederland. Bijvoorbeeld door middel van een Maandelijks Overleg.
- JOBmbo gaat met de MBO Raad en NIBUD samenwerken om toeslagen bekender te maken onder mbo-studenten.
- JOBmbo zoekt uit wat de specifieke financiële knelpunten zijn voor entree-, niveau 2- en BBL-studenten, omdat we dit nog minder goed in beeld hebben dan bij BOL- en niveau 3/4-studenten. Met deze knelpunten gaan we aan de slag.
- We voeren een ludieke actie uit om duidelijk te maken dat mbo-studenten te veel schoolkosten maken, zoals we eerder deden met het uitdelen van chocolademunten.
- Om de problemen rondom koppelverkoop tegen te gaan, willen we in gesprek gaan met partners zoals SAMBO-ICT en de MBO Raad.
- We gaan in gesprek over een minimale stagevergoeding voor mbo-studenten met politieke partijen, het ministerie van OCW, VNO-NCW, SBB en de MBO Raad. We zoeken daarbij de samenwerking met FNV Young & United en CNV Jongeren.

Wat is het probleem volgens JOBmbo?

Al jaren staat de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs in het mbo onder druk. Recent concludeerde de Inspectie van het Onderwijs in de Staat van het Onderwijs (2022) opnieuw dat versterking van het burgerschapsonderwijs nodig is. De kwaliteit van burgerschapsonderwijs verschilt erg, zowel tussen als binnen scholen, en de kwaliteit is volgens scholen gedeeltelijk ondermaats. Scholen geven aan dat dit verklaarbaar is door de weinig kaders die rondom burgerschap gesteld worden (Den Boer & Leest, 2021). In het jaarplan van 2021-2022 schreef JOBmbo al dat er meer landelijke kaders voor burgerschap moeten komen, zodat iedere mbo-student goed burgerschapsonderwijs krijgt en ook weet wat van het vak verwacht kan worden. Er zijn momenteel geen of weinig kaders rondom bijvoorbeeld docenten, vorm, frequentie en inhoud. Daar willen wij verandering in zien.

Wat wordt er al gedaan?

JOBmbo heeft in mei een onderzoek gedaan, waar onze panelleden gevraagd zijn naar hun burgerschapsonderwijs. Uit ons panelonderzoek blijkt dat veel mbo-studenten het nut van burgerschapsonderwijs voor hun toekomst niet (geheel) inzien en dat studenten het vaak niet duidelijk vinden wat zij moeten leren bij burgerschap. Studenten geven hun burgerschapsonderwijs gemiddeld een 5.8 en 22% van de studenten vindt hun burgerschapsonderwijs (heel) slecht. JOBmbo vindt daarnaast het percentage studenten dat tevreden is over hun docenten burgerschap te laag, vooral omdat de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs sterk afhangt van de docent.

Ook hebben studenten in dit onderzoek aanbevelingen gedaan voor hun burgerschapsonderwijs. Zo gaven studenten onder andere aan dat burgerschap beter kan aansluiten op de opleidingsrichting (maar met eenzelfde basis), dat er voor meer structuur gezorgd moet worden en dat er frequenter les moet worden gegeven.

Ook het kabinet kwam tot de conclusie dat er veranderingen in het burgerschapsonderwijs nodig zijn. Begin juli 2022 is een Kamerbrief uitgekomen over de stappen die genomen moeten worden om de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs verder te versterken. In deze brief worden JOBmbo en de resultaten van ons panelonderzoek meermaals genoemd. Uit de brief komt naar voren dat een onafhankelijke expertgroep advies uitbrengt aan het ministerie van OCW over (andere) kwalificatie-eisen van burgerschap en over de inspanningsverplichting, en hoe die anders kan. Daarnaast is er besloten dat er een bekwaamheidsprofiel voor docenten burgerschap komt.

Waar richt JOBmbo zich dit jaar op?

Op klankborddagen, in veldsessies en in andere overleggen met het ministerie en andere betrokken partijen geeft JOBmbo input namens de studenten. We blijven scherp op de mening en adviezen van de mbo-studenten uit het panel. Zo blijven wij duidelijk maken dat studenten behoefte hebben aan goede (het liefst bevoegde) docenten, dat burgerschap beter moet aansluiten bij de actualiteit en leefwereld van studenten, dat er meer structuur voor studenten moet komen, dat er frequenter (en in meerdere leerjaren) les moet worden gegeven en dat burgerschap ook een vak is waar studenten praktische vaardigheden opdoen, zoals het doen van belastingaangifte of het aanvragen van toeslagen.

We denken daarnaast mee over de uitwerking van het bekwaamheidsprofiel voor burgerschapsdocenten, waarbij we het belangrijk vinden dat dit profiel geen vrijwillig karakter krijgt. Omdat wij het liefst bevoegde docenten voor de klas zien, vinden we dat docenten met een opleiding in een aan burgerschap verwant vak de voorkeur moeten krijgen. Dit moet volgens JOBmbo opgenomen worden in het bekwaamheidsprofiel.

Door minder vrijblijvendheid aan scholen te geven, wil JOBmbo dat de kwaliteit en kwantiteit van de burgerschapslessen vooruit gaan. Door meer landelijke kaders, willen we dat er geen studenten meer zijn die maar een enkele les burgerschap per jaar krijgen.

JOB voert dit studiejaar de volgende acties uit:

- JOBmbo is aanwezig bij sessies die door het ministerie van OCW georganiseerd worden om de mening van studenten duidelijk te maken, zoals bij klankborddagen en veldsessies.
- JOBmbo blijft met haar achterban in gesprek over de verwachtingen en wensen voor het vak burgerschap, zoals ook bij de JOB-monitor uitreiking (sessies) is gedaan. Dit kan dit jaar bijvoorbeeld gedaan worden door een Maandelijks Overleg.
- JOBmbo gaat met het ministerie van OCW in gesprek over het bekwaamheidsprofiel burgerschap en maakt daarbij duidelijk dat wij nog steeds het liefst bevoegde docenten voor de klas zien.
- We gaan onderzoeken hoe actualiteit meer kan worden meegenomen in burgerschap (best practices).
- JOBmbo blijft samenwerken met de leden van de Stuurgroep Burgerschap, waarin vertegenwoordigers van mbo-scholen, de MBO Raad en het ministerie van OCW zitten. Er wordt gekeken hoe deze samenwerking vorm gaat krijgen.

WELZIJN VAN DE STUDENT

Wat is het probleem volgens JOB?

De cijfers liegen er niet om: het welzijn van studenten staat onder druk. Zo hebben veel studenten te kampen met mentale problemen, lopen studenten aan tegen stagediscriminatie en/of ervaren ze school niet als een sociaal veilige of toegankelijke plek. JOBmbo vindt het belangrijk dat school een fijne en veilige leerplek is waar studenten en docenten met elkaar verbonden zijn. De hoge prestatiedruk, concurrentie en vele regels zorgen er echter voor dat dit niet altijd het geval is voor studenten.

Een terugkerend probleem is dat veel partijen die praten over het welzijn van de studenten, niet praten mét de studenten. JOBmbo pleit er dan ook voor om studenten mee te nemen in het zoeken naar oplossingen en het maken van beleid over het welzijn van de student. Ook van de achterban hoort JOBmbo dat studenten het heel belangrijk vinden dat ze het gevoel hebben dat ze gehoord worden en serieus genomen worden. Studenten willen gezien worden als persoon en het idee hebben dat ze op een laagdrempelige manier bij iemand terechtkunnen als ze problemen hebben. Studenten geven aan dat die hulp vaak te ver weg staat of dat ze niet tevreden zijn met de hulp die wel beschikbaar is. Vaak weten studenten niet eens dat er hulp mogelijk is.

Of het nu gaat om steun bij mentale problemen, ondersteuningsbehoeften, of stagediscriminatie, JOBmbo wil dat studenten de aandacht krijgen die ze nodig hebben om niet alleen zo snel mogelijk een opleiding af te ronden, maar ook om zich te ontwikkelen als mens. Bovendien gelooft JOBmbo dat deze problemen niet allemaal op één hoop gegooid moeten worden, maar dat de problemen onderscheiden moeten worden om ze ook daadwerkelijk aan te kunnen pakken.

Wat wordt er al gedaan?

Afgelopen jaar heeft JOBmbo zich hard ingezet voor het welzijn van de student in brede zin. JOBmbo heeft het gevoel dat we wel degelijk serieus genomen worden en dat de stem van de student steeds vaker gehoord wordt. Toch mist JOBmbo op onder andere het gebied van stagediscriminatie en mentaal welzijn een concreet actieplan.

STAGEDISCRIMINATIE

JOBmbo wordt steeds vaker uitgenodigd om deel te nemen aan het gesprek over stage- discriminatie. Het lijkt er dan ook op dat steeds meer mensen beginnen te begrijpen dat dit een groot probleem is. We hielden ons het afgelopen jaar actief bezig met bewustwording en aandacht vragen voor het verhaal van de student. Dit deden we door ons op verschillende plekken uit te spreken over stagediscriminatie, bijvoorbeeld bij de Gemeenteraad Utrecht of als spoken word tijdens de JOB-monitor uitreiking. Ook hebben we, op verzoek van het ministerie van OCW, onderzocht of de werkagenda Gelijke Kansen Bij Stages uit 2019 wat heeft verbeterd aan de situatie voor mbo-studenten. JOBmbo concludeerde dat OCW stagediscriminatie moest erkennen, dat er een onafhankelijk steunpunt moest komen voor studenten die stagediscriminatie meemaken, en dat er een concrete aanpak nodig is voor het melden van stagediscriminatie. In januari 2022 organiseerde JOBmbo een maandelijks overleg met studenten om van hen te horen wat zij nodig hebben in een aanpak tegen stagediscriminatie.

MENTAAL WELZIJN & SOCIALE VEILIGHEID

Tijdens een maandelijks overleg met studenten en kennisinstututen (Pharos & NJI) over mentaal welzijn werd duidelijk dat studenten graag het gevoel hebben dat zij gehoord en serieus genomen worden. Op basis van dit maandelijks overleg maakte JOBmbo andere partijen duidelijk dat er geluisterd moet worden naar de student, dat er minder gemonitord moet worden maar concrete actie moet komen, en dat docenten en slb'ers getraind moeten worden in het signaleren van en ondersteunen bij mentale welzijnsproblemen.

Eén van de manieren waarop wij het afgelopen jaar hebben gestreden voor het veiliger en fijner maken van school is door middel van het pleiten voor stilteruimtes op school. Dit omdat JOBmbo het belangrijk vindt dat studenten zich om meerdere redenen even kunnen terugtrekken. Onder andere door stilteruimtes kan school een fijnere, veiligere plek worden voor iedereen, ongeacht je identiteit, achtergrond of behoeften.

In het kader van sociale veiligheid is JOBmbo zich ook meer bezig gaan houden met (seksueel) grensoverschrijdend gedrag op school en op stage. JOBmbo is van mening dat dit onderwerp bespreekbaar gemaakt moet worden, zowel op school als op stage. Daarom doen wij dit najaar mee aan een verkennende sessie over grensoverschrijdend gedrag in het mbo, op initiatief van het ministerie van OCW. Tot slot hebben we een informatiepagina samengesteld op onze website waar je terecht kunt als je te maken hebt gehad met (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

Bij JOBmbo vinden we het belangrijk dat iedereen passend mbo-onderwijs kan volgen. Studenten met een ondersteuningsbehoefte worden helaas nog niet goed vertegenwoordigd in de media, politiek, onderwijs en bij de overheid. Om deze studenten een stem te geven en om hun belangen ook goed te vertegenwoordigen is JOBmbo bezig met een documentairereeks. In deze reeks laten we zien waar je als mbo-student met een auditieve beperking of met autisme tegenaan loopt. We onderzoeken hoe school deze studenten ondersteunt en wat er nog verbeterd kan worden.

Daarnaast droeg JOBmbo afgelopen jaar bij aan het ontwikkelen van het BPV-handboek. In dit handboek voor zowel studenten als stagebegeleiders staan praktische informatie en tips voor het stagelopen voor studenten met een ondersteuningsbehoefte.

Waar richt JOBmbo zich dit jaar op?

JOBmbo richt zich in 2022 en 2023 op alle vlakken van het welzijn van studenten. Dit omdat JOBmbo gelooft dat het welzijn van studenten niet op één hoop te gooien valt, maar iedere student maatwerk verdient om te kunnen studeren en zich thuis en veilig te voelen op school. JOBmbo wil het volgende doen in de onderstaande punten.

STAGEDISCRIMINATIE

Ook dit jaar maakt JOBmbo zich hard voor het opstellen van een concreet plan van aanpak om stagediscriminatie te bestrijden. In september 2022 doet JOBmbo mee aan co-creatiesessies van het ministerie van OCW om de ideeën die er nu zijn verder uit te werken. We gaan ook met andere jongerenorganisaties zoals LSVB, ISO en FNV Jong in gesprek om een campagne op te starten rondom stagediscriminatie.

Daarnaast gaan wij in gesprek met de minister om ideeën zoals 'stageplaatsing', wat nu vaak genoemd wordt als dé oplossing voor stagediscriminatie, kritisch te onderzoeken. JOBmbo is namelijk niet van mening dat stageplaatsing de oplossing is als het gaat om stagediscriminatie. Studenten moeten zichzelf kunnen zijn en hun identiteit, persoonlijkheid, karakter en talenten in kunnen zetten als kracht op hun stageplek. Wij pleiten voor het opzetten van onafhankelijke steunpunten waar studenten die stagediscriminatie hebben meegemaakt terecht kunnen.

MENTAAL WELZIJN & SOCIALE VEILIGHEID

JOBmbo is ook aankomend jaar onderdeel van het Netwerk Studenten Welzijn in het mbo van het ministerie van OCW. Ook blijven wij aansluiten bij het project Geestkracht van ECIO, MIND US, de Netwerkbijeenkomst Studenten Welzijn van OCW, en de adviesgroep integrale veiligheid. Daarnaast gaan we ons verdiepen in grensoverschrijdend gedrag door deel te nemen aan sessies georganiseerd door OCW.

Dit jaar pleit JOBmbo er nog steeds voor dat school een veilige en fijne plek is, waar naast onderwijs ook welbevinden, ontmoeting en (persoonlijke) verbinding centraal staat. Om dit te bereiken is het belangrijk dat scholen zich bewust worden van hoe sociale veiligheid en mentaal welzijn met elkaar verbonden zijn, zodat erover gepraat kan worden. JOBmbo richt zich er dit jaar dan ook op dat er op iedere opleiding laagdrempelige hulp mogelijk is, die aansluit bij de studenten en de problemen die zij ervaren.

JOB voert dit studiejaar de volgende acties uit:

- JOBmbo neemt deel aan co-creatiesessies over het aanpakken van stagediscriminatie. JOBmbo wil dat er landelijke kaders komen voor een verplicht antidiscriminatiebeleid op iedere mbo-school en leerbedrijf. Hierbij moet er aandacht zijn voor veel vormen van discriminatie: bijvoorbeeld discriminatie op grond van migratieachtergrond, functiebeperkingen, gender, seksualiteit, opleidingsniveau, religie, etc.
- We zorgen voor een laagdrempelig en onafhankelijk steunpunt voor stagediscriminatie. Nu is er een meldpunt stagediscriminatie bij SBB, de organisatie voor leerbedrijven. Wij willen in gesprek gaan om te kijken of het meldpunt verplaatst kan worden naar een onafhankelijke partij en er een steunpunt van gemaakt kan worden.
- We promoten meer stilte-ruimtes op mbo-scholen en zetten ons in voor inloopuren op iedere school, waar mbo-studenten kunnen praten over hun mentale gezondheid.
- Samen met de MBO Raad en het ministerie van OCW onderzoeken we wat studenten met een ondersteuningsbehoefte nodig hebben.
- Voor de zomervakantie heeft JOBmbo een panelonderzoek gedaan naar sociale veiligheid onder studenten. Met deze resultaten gaan wij samen met studenten aan de slag.
- We maken een documentaire over het welzijn van studenten op het mbo. Dit om meer bewustzijn te creëren in het mbo en de student aan het woord laten.
- We maken actief gebruik van de adviesraad van JOBmbo. Door de adviesraad hebben wij direct contact met meer studenten en halen wij verhalen op van de student zelf op gebied van mentaal welzijn, ondersteuningsbehoeften, kansengelijkheid, discriminatie en sociale veiligheid.
- We nemen deel aan verkennende sessies over grensoverschrijdend gedrag georganiseerd door het ministerie van OCW.

MBO'ERS ZIJN STUDENTEN

Wat is het probleem volgens JOBmbo?

Jaren geleden is er vanuit JOBmbo een lobby gestart om mbo'ers ook studenten te noemen in plaats van deelnemers of leerlingen. Dat is gelukt: sinds 2020 heten mbo'ers ook officieel studenten. Een mooie stap vooruit, maar desondanks hebben mbo-studenten nog lang niet overal dezelfde rechten en mogelijkheden als hbo- en wo-studenten.

Zo ook in het studentenleven. Recent ontstond er landelijke ophef toen een mbo-student bij een Utrechtse kroeg geweigerd werd vanwege haar opleidingsniveau. Ook bij JOBmbo krijgen we regelmatig vergelijkbare meldingen binnen. Studenten geven aan niet te worden toegelaten tot een studentenvereniging, niet te worden binnengelaten bij een kroeg of geen aanspraak te kunnen maken op studentenkortingen. Bij veel mbo-studenten leeft het gevoel dat zij als minderwaardig worden gezien. Dat vindt JOBmbo zeer zorgelijk: mbo-studenten moeten immers dezelfde waardering krijgen en mogelijkheden hebben als hbo- en wo-studenten.

Ook op andere gebieden valt nog veel terrein te winnen als het gaat om de gelijkheid tussen hbo- en wo-studenten enerzijds en mbo-studenten anderzijds, zoals op het gebied van wet- en regelgeving en bij onderzoeken die onder studenten gedaan worden.

Wat wordt er al gedaan?

Afgelopen jaar heeft het imago van het mbo veel aandacht gekregen. Niet alleen vanwege het nieuws over het studentenleven, maar ook omdat er veel tekorten zijn in belangrijke mbo-beroepsvelden en er een trend lijkt te zijn waarbij meer jongeren voor het hbo lijken te kiezen in plaats van het mbo. JOBmbo was blij dat in het nieuwe coalitieakkoord opgenomen werd dat de gelijke behandeling van studenten uit het mbo, hbo en wo wordt bevorderd. Daarnaast heeft minister Dijkgraaf uitgesproken dat hij van mbo'ers 'volwaardige studenten' wil maken.

In het studentenleven heeft een groep mbo-studenten (van Nimeto) het heft in eigen handen genomen en zelf de eerste studentenvereniging voor mbo-studenten opgericht. Veel studenten hebben immers behoefte om deel te kunnen nemen aan het studentenleven, bleek al uit eigen onderzoek van JOBmbo in 2020.

Dit jaar werd ook bekend dat, door inzet van MBO-sr030 (vertegenwoordiging van de studentenraden van de vier Utrechtse mbo-scholen), 200 mbo'ers in Utrecht mogen deelnemen aan de introductieweek en dat 100 studenten mogen meesporten bij het Utrechtse studenten sportcomplex. Een mooie start, waarbij JOBmbo hoopt dat deze initiatieven verder worden uitgebreid binnen en buiten Utrecht, zodat een introductieweek, goedkoop sporten en lid kunnen worden van een studentensportvereniging niet alleen is weggelegd voor hbo- en wo-studenten.

Ook vorig jaar stond het imago van het mbo in het jaarplan van JOBmbo. Het vorige bestuur heeft zich onder andere ingezet voor bewustwording, door bedrijven aan te spreken als zij mbo-studenten uitsloten voor studentenkorting. Er werd ook contact opgenomen met journalisten, kranten en nieuwswebsites als mbo-studenten onderbelicht werden in artikelen die over studenten gingen. Daarnaast is een overzicht op onze website geplaatst met bedrijven en winkels waar mbo'ers studentenkorting kunnen krijgen.

Waar richt JOBmbo zich dit jaar op?

JOBmbo wil dit jaar opnieuw de kloof tussen mbo, hbo en wo verkleinen. Wij willen ons inzetten voor een volwaardig studentenleven voor mbo-studenten. We willen veel aandacht besteden aan een inclusief studentenleven en willen mbo-studenten adviseren bij het opzetten van studie- of studentenverenigingen. Daarnaast willen we dat iedere mbo-student mee kan doen aan de introductieweek en ook lid kan worden van een studentensportvereniging.

Daarnaast richten we ons op de zichtbaarheid van de problematiek rondom discriminatie van mbo-studenten op basis van hun opleidingsniveau. We willen beter zicht krijgen op de mate waarin studenten zich gediscrimineerd voelen of minder gewaardeerd voelen.

Ook dit jaar spreken we iedereen aan die mbo-studenten vergeet of als minderwaardig ziet. We willen hier veel aandacht binnen politieke partijen en bij Kamerleden voor krijgen door gesprekken over dit thema te voeren. Tenslotte willen we dat mbo-studenten beter worden meegenomen in beslissen, beleid en onderzoek.

JOB voert dit studiejaar de volgende acties uit:

- We adviseren mbo-studenten bij het opzetten van studie- of studentenvereniging, bijvoorbeeld door het maken van een handleiding. Hiervoor willen we een samenwerking aangaan met onder andere LSVB, de MBO Raad en het ministerie van OCW.
- Wij willen dat elke mbo-student lid mag worden van een studentensportvereniging. Daarvoor gaan we in gesprek met LSVB, ISO, NOC-NSF, NSK en de Sportraad. We onderzoeken wat er nodig is om dit mogelijk te maken door onder andere in gesprek te gaan met scholen en de MBO-Raad.
- JOBmbo pleit ervoor dat iedere student aan een introductieweek mag meedoen. We gebruiken de Utrechtse introductieweek als promotiemateriaal omdat zij al bezig zijn met het integreren van mbo-studenten en het hierdoor een erg mooi voorbeeld is.
- We willen meer zicht krijgen op discriminatie van mbo-studenten. Dit willen we doen door een meldpunt op te richten en/of een onderzoek onder mbo-studenten uit te voeren.
- Tenslotte willen we zorgen dat iedere mbo-student een studentenpas heeft waarmee ze recht hebben op studentenkorting. Daarbij onderzoeken we welke scholen nog geen studentenpas hebben.

MEDEZEGGENSCHAP

Wat is het probleem volgens JOBmbo?

De laatste jaren zijn er al veel verbeteringen tot stand gekomen omtrent medezeggenschap, maar er valt nog veel winst te behalen. JOBmbo ziet dat de studentenraad goed ondersteund wordt, terwijl de andere studentenraad moet vechten voor het voortbestaan. Veel raden hebben moeite om de continuïteit en professionaliteit te waarborgen, omdat de kwaliteit van een raad op het moment sterk afhankelijk is van de individuele leden. Daarbij kampen vrijwel alle studentenraden met een gebrek aan draagvlak onder studenten. Uit de JOB monitor blijkt dat 43% van de studenten niet weet dat er een studentenraad is op school. JOBmbo vindt dit zorgelijk omdat het de kwaliteit en het functioneren van de studentenraad aantast.

Uit het jij beslist mee 4.0 onderzoek dat binnenkort uitkomt blijkt bovendien dat de aansluiting van studentenraden bij medewerkers binnen school beter kan. Een goede aansluiting is belangrijk; hierdoor weet het personeel op de school wat de studentenraad is en doet en waarderen zij het werk van studentenraden meer. Dat maakt het makkelijker om bijvoorbeeld vrijstellingen te regelen bij docenten of op stage of om draagvlak te creëren onder studenten.

JOBmbo hoort ten slotte geluiden uit haar achterban dat de begeleiding van studentenraden beter kan. Met name de beschikbare tijd, de kennis en de onafhankelijkheid van deze begeleiding wordt hierbij genoemd. Ook hoort JOBmbo vaak van studentenraden dat College van besturen hen vaak niet goed betrekken, dat plannen van de raad niet serieus worden genomen of dat ze de raad te weinig facilitering aanbieden.

Wat wordt er al gedaan?

JOBmbo ondersteunt studentenraden door kennis te verspreiden en verbinding tussen studentenraden te faciliteren. Zo biedt JOBmbo aan alle studentenraden een basistraining aan. Ons aanbod is afgelopen jaar uitgebreid met trainingen van externe trainers over verdiepende onderwerpen. We bieden ook al jaren een 2-daagse training aan over medezeggenschap waarbij ook nieuwe contacten tussen studentenraden worden gelegd.

Ook zijn wij een vraagbaak voor studentenraden wanneer zij ergens tegen aanlopen binnen hun studentenraad en kunnen ze via onze website informatie vinden over medezeggenschap. Ten slotte organiseert JOBmbo al jaren Maandelijkse Overleggen (MO's). Dit doen we om input op te halen bij onze leden en om hen te informeren over actuele thema's.

JOBmbo heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de verbetering van de wetgeving rondom medezeggenschap en de zichtbaarheid van de problemen waar studentenraden tegenaan lopen. Dit doen we door onderzoek te doen naar medezeggenschap en studentparticipatie. Deze gebruiken wij om te lobbyen voor betere ondersteuning vanuit school en ministerie. De afgelopen twee jaar heeft JOBmbo onderzoek gedaan naar het betrekken van ondervertegenwoordigde studenten bij de medezeggenschap op landelijk en instellingsniveau (Jij beslist mee 4.0). Als onderdeel daarvan is in samenwerking met twee studentenraden gewerkt aan een aanpak voor studentparticipatie op school. Daarnaast heeft JOBmbo gastlessen gegeven om BBL, Entree en niveau 2 studenten beter te betrekken.

Waar richt JOBmbo zich dit jaar op?

JOBmbo zal dit jaar studentenraden blijven ondersteunen. Hierin wil JOBmbo zich nog meer richten op het verbinden van studentenraden, zodat ze van elkaar kunnen leren. Hiervoor willen wij dit jaar een boost aan de Maandelijkse Overleggen (MO's) geven door nog meer studentenraadsleden te laten aansluiten. Hierdoor kan JOBmbo meer gedragen standpunten formuleren. We hopen dit te bereiken door meer ritme in de MO's te creëren en te zorgen voor een mix in online en offline (blijvende focus op offline) overleggen.

JOBmbo zal zich dit jaar ook gaan richten op de laatste studentenraden die nog geen lid zijn van onze organisatie om een zo sterk mogelijke vereniging te bouwen. We willen in gesprek gaan met deze studentenraden en te bekijken wat er nodig is om hen lid te maken en te betrekken bij JOBmbo.

Begin dit jaar komt daarnaast het rapport Jij Beslist Mee 4.0 uit waarin tips staan voor studentenraden hoe ze meer verschillende studenten kunnen betrekken bij de studentenraad. Voor studentenraden komen er twee animatie-video's; één over het vormen van jaarplannen en één over studentparticipatie. Daarnaast komt er een rapport uit en een tips-boekje die zich richten tot anderen binnen school en wat hun rol is in het aanjagen van studentparticipatie.

We richten ons ten slotte op landelijke verbetering van de positie van de medezeggenschap. Daarom gaan we dit jaar aansturen op een evaluatie van het servicedocument facilitering studentenraden om raden concretere handvatten te bieden. JOBmbo wil daarbij het ministerie en de MBO Raad bewust maken van de grote verschillen tussen de facilitering en effectiviteit van studentenraden, waarmee zij aangezet worden tot het aanspreken van de instellingen waar de facilitering van de studentenraden achter loopt. Samen met studentenraden willen we plannen maken wat er in de medezeggenschap kan verbeteren. Ook willen we zichtbaar maken hoe waardevol medezeggenschap is, om ervoor te zorgen dat bestuurders, docenten, het ministerie en de MBO Raad beter begrijpen waarom ze investeren in het betrekken van studenten en studentenraden goed ondersteunen.

JOB voert dit studiejaar de volgende acties uit:

- JOBmbo gaat contact opnemen met de 13 studentenraden die nog geen lid zijn van JOBmbo om inzicht te krijgen in de redenen waarom zij nog geen lid zijn en hen uit te nodigen tot lidmaatschap bij JOB.
- JOBmbo gaat de medezeggenschap wettelijk verder versterken, door te sturen op een evaluatie van het servicedocument facilitering studentenraden.
- JOBmbo gaat de MO's verder ontwikkelen zodat er meer studentenraden aansluiten.
- JOBmbo brengt begin dit schooljaar de resultaten uit van een inventarisering onder studentenraden waarin navraag gedaan is naar hun facilitering.
- JOBmbo gaat samen met studentenraden plannen maken om de positie van de medezeggenschap te verstevigen door het onderwerp op een MO te bespreken en met minimaal 2 studentenraden dieper in gesprek te gaan.
- Door middel van het rapport en de uitreiking van het Jij Beslist Mee 4.0 onderzoek op de Medezeggenschapsdag gaat JOBmbo het belang van medezeggenschap en studentparticipatie zichtbaar maken.
- JOBmbo verspreidt producten van het Jij Beslist Mee 4.0 onderzoek.
- JOBmbo informeert studentenraden over wetswijzigingen en ondersteunt hen door middel van handreikingen. Begin oktober komt er een handreiking uit over het instemmen met de wijziging van het studentenstatuut.
- JOBmbo gaat het trainingsaanbod voor studentenraden verder promoten onder studentenraden.

EN NATUURLIJK...

En natuurlijk denken we ook dit jaar weer mee over hoe het mbo nóg beter kan. Dit doen we niet alleen over onderwerpen die in dit jaarplan staan (maar natuurlijk wel de focus hebben), maar ook op andere thema's zoals LOB, cultuur, corona en onderwijskwaliteit.

Daarnaast blijven we informatie ophalen bij onze directe achterban en bij de overige mbo-studenten. Op verschillende manieren proberen we zowel studentenraadsleden als overige mbo-studenten bij JOBmbo te betrekken.

Het afgelopen jaar heeft JOBmbo een adviesraad opgericht, met het idee om onze leden directer en vaker te laten participeren bij het vormen van standpunten en visies op verschillende thema's. We zijn blij met hoe dit heeft uitgepakt, omdat we merken dat het raadplegen van de adviesraad ervoor zorgt dat we als JOBmbo op een snellere en meer directe manier input van leden kunnen integreren in onze eigen plannen. Door deze positieve ervaring met de adviesraad, willen we dit jaar de manieren om als studentenraadslid en als student bij JOBmbo te participeren verder vergroten. Denk hierbij aan het oprichten van werkgroepen of het creëren van een ambassadeurschap op bepaalde thema's, zoals diversiteit en klimaat.

Ook gaat JOBmbo gastlessen geven. JOBmbo heeft minder naamsbekendheid en weet minder goed wat er speelt onder studenten op Entree en niveau 2, en onder studenten die een BBL-opleiding volgen. Om hier verandering in te brengen is JOBmbo in 2021 gestart met het geven van gastlessen aan deze groepen studenten. Tijdens een gastles leggen we aan studenten uit wat JOBmbo doet en wat JOBmbo voor hen als student kan betekenen. Ook gaan we met de studenten in gesprek over hun ervaringen op het mbo. Deze input is voor ons zeer waardevol, want we merken dat deze studenten tegen andere zaken aanlopen dan niveau 3- of niveau 4-studenten. We hopen dit schooljaar een nieuwe medewerker aan te nemen die zich gaat richten op het geven van gastlessen.

Daarnaast blijven we ook graag in contact met studenten. We organiseren zoals gebruikelijk MO's over actuele thema's en gaan graag met studenten in gesprek over wat er op het mbo speelt. Voor studenten die de voorkeur geven aan een informelere manier van meepraten organiseren we alternatieven om ook hen te betrekken bij medezeggenschap. De nieuwe medewerker gaat ook intensiever relatiebeheer doen met studentenraden om meer tijd te hebben om op te halen wat er speelt en advies te geven.

Met de JOB-tour gaan we op bezoek bij een zevental scholen om daar met studenten in gesprek te gaan over één bepaald thema. Ook biedt de JOB-tour een goede mogelijkheid om JOBmbo te promoten, en studenten te laten zien wat JOBmbo allemaal voor hen kan betekenen. Na de JOB-tour zullen we een verslag schrijven met onze bevindingen, en kijken wat voor acties we kunnen ondernemen.

Tenslotte kan iedere mbo-student natuurlijk ook met vragen en/of klachten over de opleiding of school bij JOBmbo terecht. We zijn bereikbaar via een klachtenformulier op onze website, via de telefoon, via WhatsApp en via de mail. JOBmbo is sinds januari 2022 gestart met een online marketingcampagne om het bestaan van de klachtenlijn van JOBmbo onder de aandacht te brengen bij de doelgroep. Door middel van gericht adverteren op onder andere Instagram proberen we studenten te bereiken die JOBmbo eerder niet zo makkelijk wisten te vinden. Aan de resultaten van de campagne zien we dat het bereik van onze sociale media en website inderdaad toeneemt. Twee keer per jaar maken we een klachtenrapportage van de binnengekomen vragen en/of klachten.

STANDPUNTEN JOBMBO

Betaalbaar MBO

Er moeten duidelijke regels over de terugkoopregeling komen.

Er mogen geen ongebruikte leermiddelen meer zijn.

Koppelverkoop moet worden voorkomen.

Er moet duidelijker en makkelijker worden om toeslagen en vergoedingen aan te vragen.

Er moet een passende stagevergoeding voor elke student komen.

Er moeten duidelijke regels komen over de vrijwillige bijdrage.

Het MBO Studentenfonds moet toegankelijker worden om aan te vragen.

Beter Burgerschapsonderwijs

Er moeten strengere eisen aan burgerschapsdocenten worden gesteld.

Er moeten verscherpte kaders komen over o.a. de invulling, vorm en frequentie van burgerschapsonderwijs.

STANDPUNTEN JOB MBO

Welzijn van de student

Er moet een onafhankelijk punt komen waar studenten terecht kunnen als ze stagediscriminatie ervaren.

Stageplaatsing is niet dé oplossing voor stagediscriminatie.

Studenten moeten betrokken worden om beleid te schrijven tegen mentale problemen.

Er moet toegankelijke en representatieve hulp voor mentale problemen onder studenten (bijv. Op elke school komt er een inloop uur waar de student terecht kan voor welzijn en veiligheid).

School is zowel een onderwijspunt als een plek waar studenten zich kunnen ontplooiën.

Er moeten landelijke kaders komen voor een verplicht antidiscriminatiebeleid op iedere mbo-instelling en ieder leerbedrijf.

Er moet een stilleruimte op iedere school komen.

MBO'ers zijn studenten

Mbo-scholen moeten initiatieven van studenten ondersteunen en faciliteren, bijvoorbeeld bij het opzetten van een studievereniging.

Studenten in het mbo moeten meer in het studentenleven worden betrokken en daar mogelijkheden voor krijgen, zoals bijv. het nemen van een tussenjaar, een bestuursjaar doen, lid worden van studentenverenigingen en meedoen aan introductieweken.

Iedere mbo-instelling moet verplicht een studentenpas verstrekken (bijv. voor kortingen).

Mbo-studenten moeten beter meegenomen worden in beslissingen, beleid en onderzoek.

STANDPUNTEN JOBMBO

Medezeggenschap

De facilitering van medezeggenschap moet worden gelijkgetrokken, de verschillen tussen instellingen zijn te groot.

Er moet meer aandacht komen voor de aansluiting van BBL, Entree en niveau 2 studenten bij de medezeggenschap op instellingsniveau.

Studentparticipatie en medezeggenschap moeten op veel meer niveaus (opleiding/ college) van mbo instellingen worden ingericht.

PORTEFEUILLEVERDELING

Voorzitter

Jelmer Becker

Politiek

Bestuurlijk overleg

Mbo'ers zijn studenten

Onderwijskwaliteit

Vicevoorzitter

Justin Kersseboom

Passend en toegankelijk onderwijs

Corona

Politiek

Stagediscriminatie

Algemeen Bestuurslid

Hans Dekker

Burgerschap, LOB en cultuur

Stages

Medezeggenschap

Secretaris

Ivar Noordhoek

Mbo'ers zijn studenten

Communicatie

Penningmeester

Milan Safy

Schoolkosten

Internationalisering

Examinering